

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

05 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan, Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Igor Cecan în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2019, în cauza penală în privința lui

*Cuzmenco Mihail XXXXX, născut la XXXXX,
originar din XXXXX și domiciliat în XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 16.12.2016 până la 29.03.2019;

Instanța de apel de la 14.04.2019 până la 18.06.2019;

Instanța de recurs de la 23.08.2019 până la 05.11.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central din 29 martie 2019, Mihail Cuzmenco a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal și i s-a stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, i s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, pedeapsa neexecutată sub formă de un an închisoare aplicată prin sentința Judecătoriei Orhei din 06 aprilie 2016, în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, și definitiv i-a fost stabilită lui Mihail Cuzmenco pedeapsa de 4 ani și 2 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la 26 noiembrie 2016, aproximativ ora 01:30, Mihail Cuzmenco fiind în stare de ebrietate în domiciliul său din XXXXX, urmărind scopul sistării activității de serviciu ori schimbării caracterului ei, a amenințat cu vătămarea integrității corporale, și a aplicat violența periculoasă pentru viață față de ofițerul superior de sector a Inspectoratului de Poliție Orhei Ruslan Ungureanu, care se afla la serviciu, în componența grupului operativ și care s-a deplasat pe adresa sus indicată, în scopul prevenirii și curmării unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale, și anume, aplanarea unui conflict în sfera

relațiilor familiare, sesizat de membrii familiei acestuia. La solicitarea colaboratorilor de poliție Ruslan Ungureanu și Alexandru Buzu, de a urca în automobilul de serviciu pentru a fi escortat la Inspectoratul de Poliție Orhei și documentat cazul dat, Mihail Cuzmenco a opus rezistență agresivă polițiștilor, amenințându-i cu răfuială fizică. Ulterior, în timpul când era escortat spre automobilul de serviciu, în scopul de a se eschiva, a aplicat violență periculoasă pentru viață, exprimată prin îmbrânceli și lovituri cu piciorul, în rezultatul cărora reprezentantului Inspectoratului de Poliție Orhei, Ruslan Ungureanu, conform Raportului de expertiză medico-legală nr. 332/D din 28.11.2016, i-a fost cauzată fractură închisă de maleolă peronieră a gleznei drepte cu deplasarea minimă de fragmente, care determină o dereglare a sănătății de lungă durată și se clasifică ca vătămare medie.

Astfel, instanța de fond a încadrat acțiunile inculpatului dispozițiile art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, după indicii: *amenințarea cu vătămarea integrității corporale și aplicarea violenței periculoase pentru sănătate față de persoană cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul făptuitorului.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Igor Cecan în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea integrală a sentinței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Mihail Cuzmenco să fie achitat pe motivul că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii precum și fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

În motivarea apelului declarat, apărătorul a indicat că instanța de fond din cumulul de probe cercetate în cadrul cercetării judecătorești eronat a ajuns la concluzia că a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, sentința fiind bazată doar pe presupuneri.

De asemenea apărătorul a menționat că, la materialele cauzei lipsește vreun act care să demonstreze faptul că inculpatul la momentul comiterii faptei era în stare de ebrietate.

Mai mult, avocatul Igor Cecan a indicat că prin rechizitoriu inculpatului îi este încriminat faptul că a aplicat mai multe lovituri cu piciorul și îmbrânceli, însă potrivit rapoartelor de expertiză medicale-legale, prezente la materialele cauzei, la Ruslan Ungureanu nu au fost depistate alte leziuni corporale, echimoze, vînătăi, umflături etc. cu excepția fracturii închise de maleolă peronică a gleznei drepte, ceea ce atestă că acestuia nu i-au fost aplicate careva lovituri;

Un alt temei de declarare a apelului indicat de către apărător a fost faptul că parte vătămată Ruslan Ungureanu nu a depus o cerere de examinare în lipsă, însă nu a fost prezent la toate ședințele, instanța pronunțând o sentință de condamnare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2019, apelul declarat de către avocatul Igor Cecan în numele inculpatului Mihail Cuzmenco a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței atacate fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a constatat că, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Instanța de apel a menționat că, necătând la faptul că inculpatul nu recunoaște vina în comiterea infracțiunii imputate lui, vinovăția lui se dovedește integral de următoarea sistemă de probe, care sunt pertinente, concludente, utile, veridice și coroborează între ele și care resping argumentele apelantului, după cum urmează: *declarațiile părții vătămate Ruslan Ungureanu (f. d. 163, vol. I); declarațiile martorilor Nicolae Dudnic (f. d. 234, vol. I); Alexandru Buzu (f. d. 66, 67, vol. II); Constantin Jingan (f. d. 68, vol. II); declarațiile expertului judiciar Dumitru Cobîscan (f. d. 67, vol. III); declarațiile expertului judiciar Valeri Savciuc (f. d. 75, vol. III); raportul de expertiză medico-legală nr. 332/D din 28 noiembrie 2016 (f. d. 18, vol. I).*

Astfel, instanța de apel analizând probele cercetate atât la urmărirea penală, în instanța de fond cât și în cadrul instanței de apel a conchis că inculpatul prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, după indicii: *amenințarea cu vătămarea integrității corporale și aplicarea violenței periculoase pentru sănătate față de persoană cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul făptuitorului.*

Instanța de apel a respins alegațiile apărătorului indicând că declarațiile martorilor Elena Cuzmenco, Marina Cuzmenco, Zioa Galescu și Irina Galescu nu pot servi drept temei de achitare a lui Mihail Cuzmenco pe motiv că, sunt date în scopul exonerării ultimului de la răspunderea penală, or, acești martori sunt rude apropiate ale inculpatului, soție, fiică, soacră.

Mai mult ca atât, instanța de apel a menționat că, declarațiile martorilor Elena Cuzmenco, Marina Cuzmenco, Zioa Galescu și Irina Galescu sunt consecutive, coroborează cu întreaga sistemă de probe și documente pe care o vom analiza-o mai departe, inclusiv și cu declarațiile părții vătămate Ruslan Ungureanu și a martorilor Alexandru Buzu, Nicolae Dudnic și Constantin Jingan, probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și care dovedesc pe deplin

faptul că, Mihail Cuzmenco, prin acțiunile sale intenționate a amenințat cu vătămarea integrității corporale și a aplicat violența periculoasă pentru sănătatea față de persoană cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul făptuitorului și care combat argumentele apelantului precum că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii precum și fapta nu a fost săvârșită de inculpatul.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, constatările raportului de expertiză judiciară nr.1680 D din 22 septembrie 2017, a raportului de expertiză nr. 201804X0131 din 17 iulie 2018, declarațiile specialistului, expertului Aurel Vicol și a expertului judiciar Marin Buga, nu pot servi drept temei de achitare a lui Alexei Cotorobai, deoarece se combat cu întreaga sistemă de probe analizate supra, probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și care dovedesc pe deplin faptul că, Mihail Cuzmenco prin acțiunile sale intenționate a amenințat cu vătămarea integrității corporale și a aplicat violența periculoasă pentru sănătatea față de persoană cu funcție de răspundere, în scopul sistării activității ei de serviciu și schimbării caracterului ei în interesul făptuitorului și care combat argumentele apelantului precum că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii precum și fapta nu a fost săvârșită de inculpatul Mihail Cuzmenco.

Instanța de apel a respins declarațiile inculpatului, apreciindu-le drept o metodă de a se eschiva de la răspundere penală, deoarece sunt contradictorii cu celelalte probe, analizate și apreciate mai sus, care demonstrează cu certitudine vinovăția lui în comiterea infracțiunii imputate.

Astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect și justificat a încadrat acțiunile inculpatului în temeiul art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi, *amenințarea sau violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere sau a unei persoane care își îndeplinește datoria obștească, adică, aplicarea violenței periculoase pentru viață sau sănătatea față de persoana cu funcție de răspundere*, or, partea vătămată Ruslan Ungureanu este o persoană cu funcție de răspundere, care activează în calitate de ofițer superior de sector a Inspectoratului de Poliție Orhei, fiindu-i cauzate ultimului leziuni corporale medii, fapt confirmat prin raportul de expertiză medico-legală nr. 332/D din 28 noiembrie 2016.

Infracțiunea prevăzută de art. 349 alin. (2) lit. a) Cod penal, este una formală și se consideră consumată din momentul aplicării violenței periculoase pentru viață sau sănătate, iar în speță s-a reținut că în urma opunerii de rezistență și îmbrâncelilor din partea inculpatului Mihail Cuzmenco, iar partea vătămată Ruslan Ungureanu a avut de suferit o fractură închisă de maleolă peronieră a gleznei drepte care determină o dereglare a sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare medie.

Prin, „*violență periculoasă pentru viața și sănătate*” se are în vedere, violența al cărei grad de intensitate corespunde vătămării intenționate medii sau ușoare a integrității corporale sau a sănătății și prin însăși natura lor sunt primejdioase pentru viața victimei în momentul producerii lor.

Latura obiectivă a infracțiunii constă în fapta prejudicială care se exprimă în aplicarea violenței periculoase pentru viața sau sănătatea persoanei cu funcție de răspundere, în legătură cu participarea acestei persoane la prevenirea ori curmarea unei infracțiuni sau a unei fapte antisociale.

Latura subiectivă se manifestă prin intenție directă, scopul infracțiunii fiind unul special: *scopul sistării activității de serviciu a persoanei cu funcție de răspundere sau scopul schimbării caracterului activității de serviciu a persoanei cu funcție de răspundere în interesul celui care amenință sau al altei persoane.*

Astfel, atât în cadrul instanței de fond, cât și în cadrul celei de apel, s-a constatat cu certitudine că acțiunile de opunere de rezistență și îmbrâncire comise de Mihail Cuzmenzo aveau ca intenție sistarea activității de serviciu a colaboratorilor de poliție, și anume, ca să nu fie condus la Inspectoratul de Poliție Orhei, fapt confirmat prin declarațiile părții vătămate Ruslan Ungureanu și ale martorilor Nicolae Dudnic, Alexandru Buzu și Constantin Jingan.

Cu referire la alegațiile părții apărării precum că, actele întocmite de organul de urmărire penală cum ar fi: ordonanța privind pornirea urmăririi penale 26.11.2016; procesul-verbal de constatare a faptei 26.11.2016, raporturile privind recepționarea informației telefonice despre comiterea unei fapte ilicite; ordonanța privind dispunerea efectuării expertizei medico-legale din 27.11.2016; raportul de expertiză medico-legală 332/D din 28.11.2016; procesul-verbal de notificare a părților privind dispunerea expertizei din 08.12.2016; procesul-verbal de comunicare a raportului expertiză; procesul-verbal de notificare a lui Ruslan Ungureanu privirii dispunerea expertizei; procesul-verbal de audiere a părții vătămate Ruslan Ungureanu; procesul-verbal de reținere a lui Mihail Cuzmenzo din 26.11.2016, urmau a fi lovite de nulitatea, instanța de apel le respinge ca fiind neîntemeiate, or, aceste acte urmau a fi contestate de către inculpat sau de apărătorul acestuia la faza urmăririi penale, fapt care nu a fost întreprins. Mai mult, potrivit procesului-verbal din 15.12.2016, de prezentare învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței de materialele urmăririi penale (f. d. 82, vol. I), ultimii nu au avut careva obiecții referitor la întocmirea actelor procesuale ale organului de urmărire penală. Prin urmare, încălcările invocate de către partea apărării sunt neîntemeiate în partea nominalizată, deoarece avocatul și inculpatul n-au avut anumite obiecții referitor la efectuarea urmăririi penale și n-au solicitat

declararea nulității actelor întocmite de organul de urmărire penală, în termenul prevăzut de lege, adică la terminarea urmăririi penale, și ei au pierdut dreptul de a invoca presupusele carențe ale organului de urmărire penală ulterior, adică în instanțele de judecată, iar instanța de fond cât și cea de apel, potrivit art. 251 Cod de procedură penală, nici nu au temei și suport legal pentru a declara nulitatea anumitor acțiuni de urmărire penală și declararea nulității actelor procedurale de la urmărirea penală, or, verificarea legalității acestora ține de competența procurorului ierarhic superior, iar potrivit art. 313 alin. (1) Cod de procedură penală, plângerile împotriva acțiunilor și actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitate specială de investigații pot fi înaintate judecătorului de instrucție de către bănuit, învinuit, apărător, partea vătămată, de alți participanți la proces sau de către alte persoane drepturile și interesele legitime ale cărora au fost încălcate de aceste organe, în cazul în care persoana nu este de acord cu rezultatul examinării plângerii sale de către procuror sau nu a primit răspuns la plângerea sa de la procuror în termenul prevăzut de lege.

De asemenea, instanța de apel a respins ca nefondată poziția apelantului referitor la faptul că atât instanța de fond cât și acuzarea neîntemeiat a indicat în rechizitoriu faptul că Mihail Cuzmenco, la 26.11.2016, aproximativ ora 01:30, se afla în stare de ebrietate în domiciliul său, deoarece la materialele cauzei nu este nici un rezultat al examinării medicale prin care s-ar fi constatat starea de ebrietate or, faptul aflării inculpatului în stare de ebrietate a fost confirmată prin declarațiile martorilor Marina Cuzmenco și Zoia Golescu, care au declarat că, Mihail Cuzmenco a venit acasă în stare de ebrietate și a început cearta. Mai mult ca atât, instanța de fond nici n-a reținut starea de ebrietate, drept circumstanță agravantă, prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. j) Cod penal.

Cu referire la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a precizat că, instanța de fond corect i-a stabilit pedeapsa sub formă de 4 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, iar în temeiul art. 85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, i-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită prin prezenta sentință, pedeapsa neexecutată sub formă de un an închisoare aplicată prin sentința Judecătoriei Orhei din 06 aprilie 2016, în baza art. 217 alin.(4), lit. b) Cod penal, și definitiv i-a fost stabilită lui Mihail Cuzmenco pedeapsa de patru ani și două luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis or, potrivit art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciare de tip semiînchis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni ușoare, mai puțin grave și grave, săvârșite cu intenție.

5. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar avocatul Igor Cecan în numele inculpatului indicând temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei spre rejudecare către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cererii de recurs, apărătorul menționează că, instanțele de fond nu s-au expus asupra admisibilității probelor, nu indică care urmează a fi admise și care sunt respinse.

De asemenea, instanța de apel eronat a respins argumentele cu referire la nulitatea actelor procesuale, susținând că partea apărării a epuizat dreptul de a declara nulitatea actelor, deoarece la etapa urmăririi penale au fost depuse careva demersuri în acest sens, or conform art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală, nulitatea poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți.

Totodată susține că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra faptului că, în privința procurorului care a gestionat respectiva cauză penală a fost pornită o cauză penală pe motivul falsificării probelor din prezenta cauză penală conform art. 310 alin. (2) Cod penal.

Mai mult, apelantul remarcă că, instanța de apel nu s-a expus asupra argumentului invocat în apel și anume modificarea învinuirii în instanța de apel a fost contrară prevederilor art. 325 Cod de procedură penală.

Apărătorul indică că, instanța de apel la condamnarea inculpatului a luat în calcul declarațiile părții vătămate Ruslan Ungureanu, care sunt contradictorii, or, pe parcursul la 2 ani acesta a susținut că inculpatul a aplicat o singură lovitură, iar ulterior își modifică declarațiile prin care susține ca i-au fost aplicate mai multe lovituri.

La fel, avocatul Igor Cecan în recursul declarat susține că instanța de apel în decizia pronunțată operează cu numele Alexei Cotorobai, care nu are nicio calitate în respectiva cauză penală.

Totodată, recurentul menționează poziția contradictorie a instanței care pe de o parte apreciază ca veridice declarațiile expertului judiciar Valeriu Savciuc, care a efectuat raportul de expertiză nr. 201804X0131 din 17 iulie 2018, iar concluziile din raportul menționat le-a apreciat critic.

6. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului ordinar declarat, Colegiul penal lărgit constată că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța este în drept să admită recursul, cu casarea parțială a hotărârii

atacate și să dispună rejudecarea cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată, dacă constată că eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În prezenta cauză, Colegiul penal lărgit constată că și-a găsit confirmarea temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, indicat de către avocatul Igor Cecan în numele inculpatului Mihail Cuzmenco, și anume: *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, în legătură cu ce urmează a fi casată decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece această eroare nu poate fi corectată de instanța de recurs.*

Recurentul susține că, motivarea hotărârii instanței de apel este una formală în care doar descrie fapta, probele administrate în respectiva cauză penală fără a face o analiză și a da un răspuns la toate argumentele invocate în apel.

Mai mult, poziția instanței de apel este una contradictorie, deoarece în partea descriptivă a deciziei pe de o parte susține că *„declarațiile martorilor Elena Cuzmenco, Marina Cuzmenco, Zoia Galescu și Irina Galescunu nu pot servi temei de achitare a inculpatului pe motiv că, sunt date în scopul exonerării ultimului de la răspunderea penală, or, acești martori sunt rude apropiate ale inculpatului, soție, fiică, soacră”*, iar pe de altă parte indică că declarațiile acestor martori sunt consecutive, coroborează cu întreaga sistemă de probe și documente, inclusiv și, cu declarațiile părții vătămate Ruslan Ungureanu și a martorilor Alexandru Buzu, Nicolae Dudnic și Constantin Jingan, probe, care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele, și care dovedesc pe deplin faptul că, Mihail Cuzmenco a comis acțiunile infracționale imputate (*vezi pct. 4.1. din prezenta decizie sau pct. 31, 32 din decizia atacată, f.d. 96, vol. VI*).

Subsecvent, Colegiul penal lărgit remarcă poziția contradictorie a instanței de apel care a conchis că vinovăția inculpatului a fost pe deplin demonstrată prin declarațiile expertului judiciar Valeri Savciuc (f.d. 75, vol. III) care a declarat că *„(...) împreună cu membrii comisiei de experți în concluzii a menționat că fractura depistată la Ruslan Ungureanu s-a produs prin mecanism de torsiune (rotație) și căderea ulterioară accelerată cu condiția că piciorul de sprijin drept era fixat pe talpă sub greutatea corpului, iar*

producerea fracturii prin mecanismul de lovire directă în această regiune se exclude. (...) Era probabil ca să fie aplicată o lovitură, dar leziuni în urma acestor acțiuni nu au fost”, or, aceste declarații din contra susține poziția apărării.

De asemenea, Colegiul penal lărgit subliniază că, instanța de apel eronat pe de o parte apreciază ca veridice declarațiile expertului judiciar Valeriu Savciuc, iar concluziile din raportul de expertiză judiciară nr. 201804X0131 din 17 iulie 2018, la care ultimul a participat în calitate de expert judiciar medic legist, le-a apreciat critic.

Totodată, instanța de recurs ordinar menționează că, instanța de apel nemotivat pune la baza condamnării inculpatului raportul de expertiză medico-legală nr. 332/D din 28 noiembrie 2016, care contravine raportului de expertiză judiciară nr. 1680 din 22 septembrie 2017 și raportului de expertiză 201804X0131 din 17 iulie 2018, or, ultima expertiză a fost efectuată în comisie de 3 experți judiciari medici legiști (f.d.51, vol. III).

Astfel, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel contrar prevederilor legale și-a întemeiat soluția pe aprecieri subiective, or, Curtea de la Strasbourg statuează că, dreptul la un proces echitabil include obligația tribunalelor de a-și motiva deciziile lor, deoarece absența motivării unei decizii judiciare poate impieta asupra acestui drept.

De asemenea, Curtea Europeană menționează că, judecătorii trebuie să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază deciziile, căci numai astfel, un acuzat poate exercita căile de atac prevăzute de legislația națională.

Instanța europeană a subliniat că *„motivarea unei decizii judiciare este strâns legată de preocupările privitoare la asigurarea desfășurării unui proces echitabil, aceasta permițând respectarea dreptului la apărare. Motivarea este indispensabilă însăși calității actului de justiție și constituie o pază împotriva arbitrarului.”*

Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel superficial s-a expus asupra declarațiilor părții vătămate care sunt contradictorii, mai mult, instanța de apel la baza hotărârii de condamnare a inculpatului a luat în calcul probele apărării care coroborează cu declarațiile inculpatului și fără a se expune clar și motivat poziția, aceasta doar declarativ susține că inculpatul se face vinovat de cele imputate, or, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea, să indice din ce motive ele urmează a fi neapreciate ori respinse ca probe.

În această situație instanța este obligată să analizeze toate probele administrate, în mod conjugat și nu independent una de alta. În consecință, instanța de apel nu a procedat în mod corect la analiza și aprecierea probelor, iar concluzia la care a ajuns este eronată și nu este în concordanță cu situația de fapt.

De asemenea, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel superficial s-a expus asupra erorilor procesuale, fără a dezvălui poziția sa în coraport cu încălcările care atrag nulitatea actelor procedurale (*fructele pomului otrăvit*), aceasta menționează că „*apărarea nu au avut careva pretenții la etapa urmăririi penale, ceea ce denotă că au pierdut dreptul de a invoca presupusele carențe ale organului de urmărire penală ulterior, adică instanțele de judecată*”, or, conform art. 251 alin. (2-3) Cod de procedură penală, „*Încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia și la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural și poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei*”.

Astfel, instanța de apel urma să studieze cu atenție solicitările apărării în aceasta parte și să menționeze dacă alegațiile acesteia cad sau nu sub incidența alin. (2) al articolului sus menționat.

În acest context, Colegiul penal lărgit menționând prevederile art. 100 alin. (4) și art. 101 alin. (1)-(4) Cod de procedură penală, și invocând doctrina juridică națională, remarcă faptul că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor strânse, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor. Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeele probatorii prevăzute de Codul de procedură penală și se efectuează la toate fazele procesului penal. Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute.

Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de prezentul cod, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor.

În opinia instanței de recurs, instanța de apel nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, fiind prezentă discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, ignorarea unor aspecte evidente, ce au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și nemotivate.

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că, erorile comise nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

Încălcăările enunțate determină incontestabil Colegiul penal lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceiași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel, urmează să țină cont de motivele indicate în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

admite recursul ordinar declarat de către avocatul Igor Cecan în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2019, în cauza penală în privința inculpatului *Cuzmenco Mihail XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac, publicată integral la **03 decembrie 2019**.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan

Dumitru Mardari

Maria Ghervas